

บทที่ 10

การให้เครื่องหมายและการรายงานผลการสอบ

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถปฏิบัติดังนี้

1. บอกความจำเป็นในการที่ต้องมีการรายงานผลรวมทั้งอภิปรายผลที่ได้รับจากการรายงานผลให้คนในกลุ่มต่าง ๆ กัน
2. อธิบายหลักการเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนรายงานผลการเรียนของนักเรียน
3. อภิปรายการรายงานผลการสอบต่าง ๆ กัน 6 วิธี ได้แก่ การให้เครื่องหมายการตรวจสอบรายงาน การให้เกรด การพบปะ การประเมินผลด้วยตนเอง และการทำสัญญา รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของวิธีการต่าง ๆ นั้น
4. อภิปรายถึงอิทธิพลที่จะเกิดกับการใช้การรายงานผลโดยใช้วิธีเดียว
5. อภิปรายการเผยแพร่ผลของคะแนนแบบทดสอบมาตรฐาน

2. รายละเอียดของเนื้อหา

การให้เครื่องหมายเป็นการสรุปผลที่ดีวิธีหนึ่งที่จะช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียนได้ดีขึ้น การให้คะแนนและการรายงานผลจึงจำเป็นจะต้องมีวิธีการที่เหมาะสม มีรายละเอียดของข้อดีข้อเสีย เพื่อให้ผู้ใช้ได้ตระหนักและดำเนินการได้ถูกต้อง ดังจะได้กล่าวถึงความจำเป็นในการรายงานผลดังนี้

1. ความจำเป็นที่จะต้องมีการรายงานผล

การพิจารณาตัดสินเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็กนั้น จำเป็นจะต้องมีข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจ และยังเกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ ที่จะรับทราบเกี่ยวกับการรายงานผล ซึ่งมีดังนี้

1. **ตัวผู้เรียน** การให้ผลย้อนกลับไปสู่ผู้เรียนนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของการแนะนำ มีผลงานวิจัยและการยอมรับของคนทั่ว ๆ ไป ไปสรุปว่าการปรับปรุงผลการเรียนของผู้เรียน จะทำได้ยากมาก ถ้าไม่ทราบข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น ผลการประเมินผลย่อยในชั้นเรียนจะ ช่วยในการตัดสินใจตัดสินเด็กในขณะนั้น แต่วิธีการประเมินแบบนี้อาจไม่จำเป็นจะต้องบันทึกผลการ เรียนไว้ถ้าเป็นจุดประสงค์ย่อย ๆ และไม่สำคัญนัก เพราะครูและผู้เรียนมีโอกาสที่จะพบปะกัน ทุกวัน ครูย่อมจะใช้ทักษะของตนประเมินความรู้ของผู้เรียนว่าดีขึ้นหรือไม่ ส่วนการให้ผล ย้อนกลับจะได้ผลมากหรือน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับนักเรียนต้องการเรียนรู้อะไรเพิ่มเติมบ้าง ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องแล้วแจ้งให้นักเรียนทราบจะช่วยให้เขามีความเข้าใจดีขึ้น นอกจากนี้การประเมินผลปลายภาคจะช่วยให้นักเรียนสามารถจะตัดสินใจในระยะยาวได้ การรวบรวมผลการเรียนในการสอบย่อยแต่ละครั้งนั้นนักเรียนคงจะทำความเข้าใจได้ยาก แต่ ถ้าครูช่วยรวบรวมให้ก็จะสามารถเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น

นอกจากการแนะนำแล้ว จุดประสงค์ประการที่สองก็คือ ช่วยให้เกิดแรงจูงใจ เรื่อง แรงจูงใจนี้ก็ยังคงถกเถียงกันว่าจะเป็นการกระตุ้นผู้เรียนหรือทำให้ผู้เรียนหมดกำลังใจ การ จะให้เกิดแรงจูงใจชนิดใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับประเภทของแรงจูงใจ และประเภทของผู้เรียนที่ต่าง คนก็ควรจะชอบวิธีการต่างกัน เช่นบางคนอาจจะต้องการให้มีการกระตุ้นแบบเป็นกันเอง บางคนอาจต้องการให้พูดตรง ๆ และบางคนก็อาจจะต้องการให้เกิดความหวาดกลัวเสียก่อนจึงจะเกิด แรงจูงใจ เป็นต้น

ไม่ว่าจะเป็นวิธีการใดก็ตาม นักการศึกษาหลายท่านและผู้เรียนส่วนใหญ่ก็เชื่อว่าการให้ผลย้อนกลับ (หรือการบันทึกคะแนน) จะมีผลต่อการเรียนของผู้เรียน

2. **ผู้ปกครอง** ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการจะรู้ว่าบุตรหลานของตนเป็นอย่างไรบ้าง เวลาอยู่ในโรงเรียน การรายงานผลการเรียนจะมีผลในการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและบ้าน ผู้ปกครองบางคนต้องการจะช่วยแก้ไขจุดอ่อนของเด็ก แต่ถ้าไม่มีรายงานผล ก็ไม่สามารถจะทราบได้ว่าจะต้องแก้ไขตรงไหนบ้าง ในกรณีที่ผู้ปกครองต้องการมีบทบาท ในการศึกษาและการเลือกอาชีพของเด็กเขาก็จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เท่าที่ เขาจะสามารถทำได้ ผู้ปกครองเองก็ไม่สามารถจะติดต่อกับโรงเรียนได้ทุกวัน ดังนั้นการ รายงานผลการเรียนทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (เช่นใบแจ้งผลการเรียน, การ บ้าน หรืองานอื่น ๆ) จะช่วยทำให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กดีขึ้น

3. ผู้บริหาร นักแนะแนวและครู

การกำหนดหลักสูตรและการสอนจะต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานมาจากการเรียนของเด็ก ผู้บริหารและผู้แนะแนวจำเป็นต้องตัดสินใจว่าจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เช่น หลักสูตรใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ ๆ จะดำเนินต่อไปหรือไม่ เด็กคนไหนบ้างจะต้องจัดชั้นพิเศษให้ เด็กคนไหนบ้างที่จะต้องได้รับการกระตุ้นให้สนใจคณิตศาสตร์มากขึ้น ซึ่งการหาเหตุผลต่าง ๆ มายืนยันจำเป็นจะต้องใช้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวเด็ก

การรายงานผลจะช่วยให้ครูประเมินผลตนเองว่ามีจุดเด่นจุดด้อยตรงไหน ถ้านักเรียนทำคะแนนในวิชาหนึ่งได้ดี แต่อย่างอื่น ๆ ทำไม่ได้ดี ครูก็ต้องตรวจสอบวิธีการสอนให้พบว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ครูย่อมแตกต่างจากนักเรียนตรงที่ว่า ครูอาจจะไม่ต้องสนใจกับผลของ feedback แต่ถ้าครูต้องเตรียมรายงานผลอย่างเป็นทางการจะทำให้ครูต้องพิจารณาผลการเรียนของนักเรียนอย่างรอบคอบมากกว่างานอื่น ๆ และถ้าครูจะต้องเซ็นชื่อในรายงานนั้นด้วยแล้ว ก็จะทำให้ครูต้องรอบคอบมากขึ้นเพราะครูอาจจะต้องถูกซักถามเกี่ยวกับรายงานนั้นได้

4. นายจ้าง

มีคนหลายคนที่เกิดความรู้สึกว่า ทำอย่างไรจึงจะให้การรายงานผลการเรียนนั้นควรจะเป็นเรื่องเฉพาะระหว่างนักเรียนและโรงเรียนเท่านั้น ถึงแม้จะมีกฎเกณฑ์บางอย่างระบุว่า จะนำรายงานต่าง ๆ ไปเปิดเผยไม่ได้ก็ตาม แต่ถ้าเด็กคนหนึ่งต้องการไปทำงานหลังจากจบ การศึกษาระดับมัธยม ก็เป็นเรื่องธรรมดาที่นายจ้างอาจจะต้องการทราบพื้นฐานส่วนตัวของผู้สมัครงานว่าเคยผ่านการเรียนอะไรมาบ้าง เกรดเป็นอย่างไร ถ้าผู้สมัครไม่อนุญาตให้นายจ้าง ติดต่อขอข้อมูลดังกล่าว นายจ้างก็อาจจะไม่รับ ดังนั้นเราจะพบเสมอว่าแม้ในการสมัครทำงาน ในระบบราชการก็ต้องการทราบผลการเรียนและรายวิชาที่เรียน เพื่อให้การคัดเลือกคนเข้าทำงาน หรือการจัดสรรงานให้ทำถูกต้องมากขึ้น

5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนระดับอุดมศึกษา

มีการถกเถียงกันมากกว่าผลการเรียนในระดับมัธยมจะนำมาใช้ในการเข้าเรียนระดับ อุดมศึกษาหรือไม่ สำหรับนักเรียนส่วนใหญ่แล้วการพยากรณ์เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 ก็คือเกรดเฉลี่ยใน ร.ร.มัธยม คำสรุปนี้มีผลงานวิจัยรับรอง เช่น ในประเทศไทย (วิเชียร เกตุสิงห์ 2523) แต่ก็มีผลงานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่าความถนัดทางการเรียนก็เป็นตัวพยากรณ์ ที่ดีด้วย อย่างไรก็ตามข้อถกเถียงที่ว่าตัวแปรใดจะพยากรณ์เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้ดีที่สุด ก็ไม่ได้หมายความว่าความน่าเชื่อถือของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนมัธยม

จะช่วยทำนายผลการเรียนในระดับอุดมได้ เพื่อไม่ให้เกิดการรับนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัยต้องใช้วิธีการไครสมัครก่อนได้ก่อน ในสหรัฐอเมริกาได้ใช้ข้อมูลในระดับมัธยมช่วยในการตัดสินใจรับนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัย (ซึ่งก็คงจะแตกต่างไปจากของไทยที่ใช้วิธีการสอบคัดเลือก) ในปัจจุบันเรามักจะพบว่าข้อมูลในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยยังไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์มากนัก อาจจะเป็นเพราะการให้เกรดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนยังไม่ได้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน เช่น เกรด A ของโรงเรียนหนึ่งอาจมีค่าเท่ากับเกรด B หรือ C ของอีกโรงเรียนหนึ่งก็ได้

2. พื้นฐานในการให้เครื่องหมายและการรายงานผล

พื้นฐานสำคัญ 2 ประการในการให้เครื่องหมายและการรายงานผลคือ

1. เราจะรายงานเรื่องราวอะไรของนักเรียนบ้าง
2. ข้อมูลชนิดใดที่จะนำมาเขียนรายงาน

จากพื้นฐาน 2 ประการนี้จำเป็นจะต้องพิจารณาไปถึงวิธีการให้คะแนนเพื่อจะนำผลมารายงาน ตัวอย่างเช่น ถ้าเราต้องการจะรายงานเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัย อาจจะต้องใช้สัญลักษณ์ของการรายงานแตกต่างไปจากจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย และถ้าเราจะเอาคะแนนจากแบบทดสอบมาตรฐานมาประเมินความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เขาก็จะต้องใช้วิธีการรายงานที่แตกต่างไปจากการรายงานผลสัมฤทธิ์ในแบบทดสอบที่ใช้ในห้องเรียนแสดงให้เห็นว่าในการรายงานผลนั้น เราจำเป็นจะต้องพิจารณาพื้นฐานทั้ง 2 ประการ ซึ่งจะช่วยให้การให้คะแนนและการรายงานมีประโยชน์มากขึ้น

หลักสำคัญในการรายงานผลก็คือ ควรจะรายงานอัตราความสำเร็จตามจุดประสงค์ในวิชานั้น ๆ ซึ่งการรายงานเช่นนี้จะต้องแสดงให้เห็นว่าเหตุใดนักเรียนจึงมีผลการเรียนต่ำกว่าหรือสูงกว่าระดับที่กำหนดไว้แต่การรายงานผลเช่นนี้ก็กล่าวนี้ไม่อาจจะทำได้ง่ายนัก เพราะการเรียนในวิชาหนึ่ง ๆ จะมีจุดประสงค์หลายข้อซึ่งอาจจะประเมินได้ชัดเจน หรืออาจจะประเมินได้ไม่ค่อยชัดเจน ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องพิจารณาเลือกจุดประสงค์ที่เห็นว่าจำเป็นและสำคัญมากไว้รายงานผล ปกติในสมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียนที่ใช้กันทั่ว ๆ ไป (รวมทั้งที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้) อาจจะมีจุดประสงค์ที่ซ้อนกันอยู่บ้างข้อและเป็นจุดประสงค์สำคัญที่ควรจะต้องบันทึกการรายงานไว้ เช่น จุดประสงค์ด้านจิตพิสัย ดังนั้นถ้าการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งที่เป็นจะต้องเน้นด้านจิตพิสัย ก็ควรจะมีการรายงานผลด้านจิตพิสัยไว้ด้วย ข้อมูลที่ควรมีการบันทึกในการรายงานผลได้แก่ แบบทดสอบย่อย, การสังเกตในห้องเรียน ผลงาน

ที่เด็กทำ ผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน ข้อมูลเหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน ข้อมูลที่จะช่วยเสนอแนะและเสริมการเรียนของนักเรียนได้แก่ระดับความสามารถ การมาเรียน ความสนใจ ความมานะบากบั่น การร่วมมือในการจัดกิจกรรม (ใน 4 ข้อหลังอาจจะมีกำหนดในจุดประสงค์อยู่แล้ว แต่ก็ยังเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของจุดประสงค์อื่น ๆ อีกด้วย)

3. วิธีการให้เครื่องหมายและการรายงานผลการเรียนจากเครื่องมือที่ครูใช้ในห้องเรียน

จากที่ได้กล่าวในตอนต้นมาแล้วว่า มีกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มที่ต้องการหาเหตุผลที่ดีที่สุดเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน แล้วนำไปใช้ตัดสินใจในรูปแบบต่าง ๆ กัน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพิจารณาวิธีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ใช้สื่อความหมายตรงกับผู้ใช้ผลการเรียนนั้นต้องการจะรู้ แบบรายงานผลจึงอาจจะมีหลายชนิดแตกต่างกันไปตามระดับชั้นเรียน เช่น การรายงานคะแนนโดด ๆ ในระดับประถม อาจไม่จำเป็นแต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาจจะมีประโยชน์ในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ดังนั้นการกำหนดรูปแบบการรายงานจึงไม่ตายตัว แต่อาจจะปรับให้เข้ากับจุดประสงค์ในการนำไปใช้ การให้เครื่องหมายและรายงานผลการเรียนจากเครื่องมือที่ครูใช้ในห้องเรียนนี้ จะได้กล่าวถึงวิธีการรายงานผลและให้เครื่องหมายแบบต่าง ๆ โดยจะชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของแต่ละวิธีการ ในหัวข้อเกี่ยวกับเครื่องหมาย, การตรวจสอบรายการ, จดหมาย, การพบปะ, การประเมินตนเอง และการให้สัญญา ข้อสำคัญก็คือในวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้นี้จะต้องเป็นวิธีการที่

1. เข้าใจกันดีระหว่างผู้อ่านรายงานและผู้เขียนรายงาน
2. รายงานนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่โรงเรียนเป็นผู้กำหนด

3.1 เครื่องหมาย (Marks)

เครื่องหมายในที่นี้อาจจะรวมถึงสัญลักษณ์ที่เราใช้แทนคะแนนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น A, B, C, D, F, O, S, U, หรือเป็นตัวเลข 1-9 (Stanine), ได้-ตก หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ สัญลักษณ์เหล่านี้นักเรียนคุ้นเคยกันดี และถ้าใช้กับแบบทดสอบรวมแล้วจะมีประโยชน์มากกว่าในแบบทดสอบย่อย อย่างไรก็ตามเครื่องหมายที่กล่าวนี้จะมีประโยชน์หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับว่าครูนำมาใช้กับเด็กอย่างไร วิธีการรายงานผลเหมาะสมตามจุดหรือไม่ ดังนั้นจึงมีข้อที่ควรพิจารณาดังนี้

1. เครื่องหมายนั้นเป็นผลจากผลสัมฤทธิ์หรือทัศนคติ
2. ผลสัมฤทธิ์นั้นสัมพันธ์กับมาตรฐาน หรือกลุ่มเกณฑ์ปกติ หรือความสามารถของตนเอง

3. เป็นการวัดสถานะหรือการพัฒนา
 4. จะใช้สัญลักษณ์แบบใด
 5. จำนวนเครื่องหมายน้อยหรือมาก
 6. การตัดสินใจได้ตก
 7. การตกหรือการไม่ตก
 8. เกรดเพื่อ
- ดังจะได้กล่าวรายละเอียดดังนี้

1. เครื่องหมายจากผลสัมฤทธิ์หรือทัศนคติ

นักการศึกษาส่วนใหญ่เชื่อกันว่า ถ้ามีเฉพาะเครื่องหมายอย่างเดียว ก็ควรจะเป็นคำสั่งที่แทนผลสัมฤทธิ์ของเนื้อหาวิชามากกว่าจะเป็นผลทางด้านทัศนคติ ทั้งนี้เพราะ

- (1) ผลสัมฤทธิ์วัดได้ตรงและง่ายกว่า แต่ทัศนคติค่อนข้างจะวัดได้ไม่เด่นชัด
- (2) คนส่วนใหญ่ตีความหมายคะแนนว่าเป็นตัวชี้ให้เห็นความสามารถพื้นฐานมากกว่าจะเป็นอัตราความพากเพียรพยายาม

(3) นักเรียนจะต้องเรียนรู้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญกว่าความเพียรพยายามหรือความสนใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้มากกว่า

ครูบางคนพยายามจะให้เครื่องหมายตัวเดียวนั้นเป็นค่าที่บอกทั้งผลสัมฤทธิ์และทัศนคติ ซึ่งก็นับว่าไม่ถูกต้องเพราะคงไม่อาจใช้สัญลักษณ์ตัวเดียวนั้นตีความหมายออกมาได้ และเราก็ไม่มีทางที่จะรู้ด้วยว่าสัญลักษณ์ตัวเดียว จะเกี่ยวกับองค์ประกอบอะไรบ้าง หรือในกรณีนักเรียน 2 คนว่าใครเป็นคนดีที่สุด ครูควรจะพัฒนาทัศนคติให้มาเป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์แล้วประเมินค่าออกมาและรายงานผลไปยังนักเรียนหรือผู้ปกครองแล้วแต่กรณี ดังนั้นถ้าจะรายงานผลทัศนคติของเด็กก็ควรจะแยกออกมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ต่อมาตรฐาน ต่อกฎเกณฑ์ปกติหรือต่อความสามารถของตนเอง

แต่เดิมาเครื่องหมายมักจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐาน หรือกับเกณฑ์ เช่น นักเรียนที่ได้ 94% จะได้เกรด A, 88% ได้เกรด B เช่นนี้เรื่อย ๆ ไป ดังนั้นการทำข้อสอบได้ถูกต้องเป็นร้อยละก็ต้องขึ้นกับคุณลักษณะของแบบทดสอบและลักษณะของผู้เข้าสอบ การกำหนดให้เด็กได้เกรดอะไรจึงไม่ต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ จิตวิทยา หรือพื้นฐานการศึกษามาเป็นแนวทางการประเมิน

คงจะจำได้ว่าความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานทำให้นักการศึกษาบางคน เลือกระบบการประเมินคะแนนแบบอิงกลุ่มเป็นวิธีการให้เครื่องหมาย ดังนั้นเกรดของนักเรียน จึงขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ของคนอื่น ๆ ด้วย แต่วิธีนี้ก็ได้รับการต่อต้านจากครูและนักเรียน บางกลุ่ม คนทั่ว ๆ ไปมักเข้าใจว่าเป็นการให้เกรดภายใต้โค้งปกติ ซึ่งก็มีความหมายว่า จะมี คนตก 5-7% และจะมีคนได้ A 5-7% เช่นกันในทุก ๆ ชั้น การให้เครื่องหมายโดยยึดกลุ่มนั้น จริง ๆ แล้วไม่จำเป็นจะต้องมีรากฐานว่าการกระจายของเกรดจะต้องเป็นโค้งปกติ หรือไม่จำเป็น ว่าจะต้องมีคนตกทุกครั้งไป เพราะเพียงแค่หมายความว่าเด็กแต่ละคนจะได้รับเครื่องหมายอะไร ถ้าจะมีการเปรียบเทียบกับกลุ่ม การให้เครื่องหมายวิธีนี้อาจจะมีปัญหาถ้ากลุ่มตัวอย่างมี ขนาดเล็กเกินไป และก็ไม่มีการยืนยันว่าควรจะมีจำนวนนักเรียนอย่างน้อยสักเท่าไรจึงจะ ใช้เครื่องหมายแบบนี้ได้ นอกจากนี้บางครั้งอาจมีปัญหาว่าเราไม่ได้สุ่มนักเรียนเข้ามาเรียน ในแต่ละชั้นอีกด้วย อย่างไรก็ตามถ้าครูทุกคนจะพยายามเตือนตัวเองเสมอว่า ระดับพฤติกรรม ของนักเรียนโดยทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างไร และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแล้วจะอยู่ระดับใดก็จะทำให้การให้ เกรดคงที่มากขึ้นกว่าการที่ครูจะให้เกรดตามมาตรฐานในใจของครูเอง

การโต้แย้งระหว่างเกณฑ์ปกติกับมาตรฐาน มีข้อผิดพลาดอยู่อย่างหนึ่งซึ่ง Ebel (1972: 322) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ที่โต้แย้งการกำหนดมาตรฐานยืนยันว่าครูที่มีประสบการณ์จะรู้ ว่า มาตรฐานควรจะเป็นเท่าไรและครูที่ขาดประสบการณ์ก็จะเรียนรู้ได้รวดเร็ว” ซึ่งก็หมายความว่า “มาตรฐาน” นั้น มาจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งมันก็คือเกณฑ์ปกติจริง ๆ

อย่างไรก็ตามถ้าโรงเรียนได้กระตุ้นให้มีการใช้วิธีการเรียนแบบรอบรู้มากขึ้น ก็จะสามารถนำการวัดผลแบบอิงเกณฑ์มาใช้แทนการวัดผลแบบอิงกลุ่ม ถ้าเป็นเช่นนั้นระบบการ รายงานผลก็จะขึ้นอยู่กับเกณฑ์หรือมาตรฐาน ถึงแม้จะมีการต่อต้านการประเมินผลแบบนี้ก็ ตามและถ้ามีการปรับให้เกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกันแล้วเกรดของนักเรียนก็จะแสดง ระดับความรอบรู้ในเนื้อหาที่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบกันได้ จึงไม่จำเป็นจะต้องกำหนด ว่าถ้ามีการให้เกรดแบบอิงเกณฑ์แล้วจะไม่กีดกันการรายงานแบบอิงกลุ่ม

การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับระบบการให้เครื่องหมายนั้น มักกล่าวกันว่าเกณฑ์ปกติ หรือการกำหนดมาตรฐาน เป็นระบบที่ไม่ได้สนใจในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่ง ไม่เป็นความจริง ระบบดังกล่าวจะรายงานความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ ดังนั้น มีคำถามข้อหนึ่งซึ่งมักจะมีในวงการศึกษาก็คือ คน ๆ หนึ่งควรจะยึดมาตรฐานต่าง ๆ กับ นักเรียนที่มีระดับความสามารถต่างกัน แล้วใช้สัญลักษณ์ให้แตกต่างกันตามระดับความสามารถ หรือไม่

ถ้าดูตามความหมายของคำแล้วเราควรจะใช้มาตรฐานต่างกันและควรจะดูจากนักเรียนบางคนมากกว่าจะดูจากคนอื่น ๆ โดยเฉพาะในการประเมินผลย่อย ควรดูว่านักเรียนทำได้ดีตามที่หวังไว้หรือไม่ และจะต้องรายงานผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ แต่การให้นักเรียนคนหนึ่งได้เกรด A เพราะว่าเขาสอบได้คะแนนดีขึ้นกว่าคะแนนเดิม กับการให้นักเรียนคนหนึ่ง-ได้เกรด B ถึงแม้ว่าเขาจะได้คะแนนดีมาก แต่เขาไม่ดีขึ้นกว่าเดิมที่เคยดีอยู่ก่อน การให้เกรดแบบนี้จะทำให้การรายงานผลมีความสับสนมาก การรายงานผลสัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ จะไม่มีผลดีถ้าไม่บอกระดับผลสัมฤทธิ์จริง ๆ ของเขาไว้ด้วย ดังนั้นเมื่อต้องการเปรียบเทียบเรื่อง 2 เรื่องของนักเรียนแต่ละคนก็อาจทำได้ แต่การเปรียบเทียบดังกล่าวจะไม่เกิดประโยชน์มากนัก

3. สภาพปัจจุบันหรือพัฒนาการ (Status or Growth) ครูบางคนและนักเรียนคิดว่าเกรดจะยุติธรรมขึ้นถ้าการให้เกรดนั้นยึดหลักการพัฒนาขึ้น (Growth) มากกว่าจะคิดถึงระดับผลสัมฤทธิ์ (Status) การให้เครื่องหมายโดยยึดหลักการพัฒนาขึ้นของนักเรียนก็จะมีปัญหาคล้าย ๆ กับการให้เครื่องหมายความพยายาม หรือการให้เครื่องหมายความถนัด เพราะ

1. การพัฒนาขึ้นนั้นวัดได้ยาก คะแนนที่เปลี่ยนไปยิ่งเชื่อถือไม่ได้ ผลกระทบเชิงถดถอยจะมีผลดีกับนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ ในไม่ช้านักเรียนก็จะแกล้งหรือไม่สนใจจะทำข้อสอบครั้งแรกเพื่อที่จะให้เกิดความก้าวหน้าไปตอนสอบครั้งหลัง

2. เครื่องหมายส่วนใหญ่ใช้วิธีการตีความหมายโดยดูจากสถานะปัจจุบันมากกว่าจะดูการพัฒนาขึ้น

3. ในระยะยาว การตรวจสอบพื้นฐานในปัจจุบันมีความสำคัญกว่าการพัฒนาจริงอยู่ ไม่มีครูคนใดจะละเลยการพัฒนาของเด็ก และควรจะมีการสื่อความหมายการพัฒนาขึ้นไปให้นักเรียนและผู้ปกครองด้วย การรายงานนี้มักจะใช้มากในระดับประถมศึกษา แต่การรายงานการพัฒนาไม่ควรจะนำมาใช้แทนการรายงานสภาพการเรียนรู้ปัจจุบันของเด็ก การพัฒนาจะมีค่าอย่างยิ่งถ้าทำในการประเมินผลย่อย ในขณะที่เดียวกันการแสดงผลการเรียนรู้ปัจจุบันควรจะทำในการประเมินผลรวม

4. การเรียกชื่อสัญลักษณ์

ในบางโรงเรียนที่ไม่ชอบระบบเกรดแบบ A-F ก็มักจะกำหนดสัญลักษณ์ขึ้นมาใหม่แทนระดับผลสัมฤทธิ์ เช่น

O – เก่งยอดเยี่ยม (outstanding)

S - พอใจ

U - ต้องพยายามอีก

แต่การให้เกรดแบบนี้นักเรียนและผู้ปกครองไม่ค่อยเข้าใจเหมือนระบบเกรด A-F สัญลักษณ์บางอย่างมีความหมายถึงระดับผลสัมฤทธิ์ (การวัด) และบางอย่างก็มีความหมายถึงความพอใจของครูตามระดับ (การประเมิน) ซึ่งก็ยากที่เด็กและผู้ปกครองจะเข้าใจการตีความหมายสัญลักษณ์นั้นถ้าไม่รู้เรื่องราวมาก่อน และก็อาจไม่มีความหมายสำหรับครูที่จะสื่อให้เข้าใจถึงคุณธรรมของครูต่อการตัดสินระดับผลสัมฤทธิ์ของเด็กโดยไม่มีข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับนั้น ๆ มาก่อน

มีบางโรงเรียนให้เกรดนักเรียน ว่า

- ก้าวหน้าดีขึ้น
- แสดงว่าปรับปรุงแล้ว
- ต้องปรับปรุงอีก

การให้เครื่องหมายแบบนี้ควรจะทำกับเด็กเป็นรายบุคคล เพราะนักเรียนบางคนอาจได้รับสัญลักษณ์แบบเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน

ดังนั้นถ้าเรายังหลีกเลี่ยงการใช้เกรด A-F ไม่ได้ เราก็ควรจะเรียงลำดับสัญลักษณ์ที่ใช้ตีความหมายจะทำให้เข้าใจดีขึ้น สัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปจะไม่ค่อยเห็นว่ามีผลสำคัญจนกว่าจะมีการเปลี่ยนสัญลักษณ์ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว สัญลักษณ์ควรจะมีผลสัมฤทธิ์ที่จะนำมาใช้ในการรายงานผล และควรจะมีผลสัมฤทธิ์ระดับความรู้สึกร่วมด้วยถ้าต้องรายงานในเรื่องนั้น

5. จำนวนเครื่องหมาย

นักการศึกษาหลายคนดูเหมือนจะรู้สึกว้าวุ่น เนื่องจากเกรดเชื่อถือไม่ได้ ก็ควรจะมีเกรดน้อย ๆ เกรด เพื่อให้เกรดนั้นกว้าง ๆ เอาไว้ก่อน (เช่น C,P,F) มากกว่าจะกำหนดเกรดเฉพาะลงไป (เช่น A+, A, A-, ..., D+, D, D-, F) ซึ่งความเข้าใจเช่นนี้เป็นความเข้าใจผิด Ebel (1969b, 1972) แสดงให้เห็นโดยใช้คณิตศาสตร์เข้าช่วยว่า การลดจำนวนเครื่องหมายก็จะทำให้ความเชื่อมั่นของเครื่องหมายเหล่านั้นลดลงไปด้วย

Ebel ได้ชี้แนะไว้ว่า การให้เกรดกว้าง ๆ น่าจะมาจากการต้องการความสะดวกมากกว่าจะคิดถึงความเชื่อมั่นของเกรด Dressel และ Nelson (1961) บันทึกไว้ว่า ระบบเกรด 5 เกรด เป็นที่นิยมมากที่สุด ระบบที่ให้เกรดมากหรือน้อยกว่านี้ก็มักจะต้องกลับมาใช้ 5 เกรดตามเดิม

(Mehren 1984 Citing Juola 1976) ได้รายงานผลการสำรวจว่า ในระดับวิทยาลัยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนเกรดให้มากขึ้น

6. ระบบ P-F

การให้เกรดแบบ P-F นั้น เชื่อกันว่าจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาที่ไม่ต้องการจะเรียนเพราะกลัวจะไปทำให้เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่ำลง จากผลวิจัยหลาย ๆ ชิ้น รายงานว่า เกรดแบบนี้จะช่วยลดความวิตกกังวล ช่วยให้เด็กรู้จักระมัดระวังในการศึกษามากขึ้น และเปลี่ยนแนวคิดของนักเรียนจากการเรียนเพื่อเกรดเป็นการเรียนเพื่อเรียนรู้ จากการใช้แบบสอบถามและการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับผลของการใช้ระบบเกรด P-F ได้เสนอแนะว่า (Milton 1967)

1. นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาที่ให้เกรดแบบ P-F ประมาณ 75-85% ให้ความเห็นว่า การเลือกวิชาที่มีระบบเกรด P-F นั้นไม่ใช่เพราะจะหลบเลี่ยงระบบเกรดเดิม แต่เพราะเกรงว่าจะทำให้ค่า GPA ลดลง
2. นักเรียนรายงานว่าการใช้ระบบเกรด P-F ทำให้ลดความวิตกกังวล
3. นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาที่มีระบบเกรด P-F เพื่อต้องการลดเวลาเรียนและสามารถสนใจวิชาอื่นได้ดีขึ้น
4. นักเรียน 85% มีแรงจูงใจเท่าเดิมหรือน้อยลง ถ้าเรียนด้วยระบบ P-F
5. นักเรียนที่เรียนระบบ P-F จะฝึกปฏิบัติน้อยกว่าปกติ

7. การสอบตกหรือไม่ตก (To fail or Not to fail)

การพิจารณาผู้ที่สอบตกหรือไม่นั้น นำมาใช้เพื่อต้องการจำแนกความรับผิดชอบ 2 ประเภท คือความรับผิดชอบต่อสังคม และความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นรายคน การสอบผ่านหรือการได้เกรดอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นเพื่ออนุญาตให้บุคคลได้รับใบอนุญาตหรือใบประกาศนียบัตรเพื่อประกอบกิจการที่มีผลต่อสังคม ตัวอย่างเช่น แพทย์สามารถจะฝึกด้านการให้ยาถ้าเขาได้รับปริญญา M.D. และสอบผ่าน บุคคลสามารถจะทำการสอนได้ถ้าได้รับวุฒิปริญญาตรีด้านการสอน มาตรฐานลักษณะนี้ในอาชีพหลาย ๆ อาชีพก็ต้องการใบประกอบอาชีพเช่นนั้น คนที่จะขับรถได้ก็จะต้องได้รับการทดสอบให้ผ่านก่อน ในสถานการณ์เช่นนี้การจำแนกคนเป็นระดับชั้น หรือการทดสอบก็เพื่อคัดเลือก เป็นการป้องกันสังคมให้อยู่ได้อย่างสงบ เราคงจะไม่ต้องการให้มีการกระทำที่ไม่ได้คุณภาพต่อเรา เช่น การสอน การก่อสร้างสะพาน การเชื่อมรถยนต์ หรือการขับรถบนถนน การคัดเลือกดังกล่าวไม่ใช่จะทำได้ง่ายที่จะตัดสินว่าระดับที่สังคมจะยอมรับนั้น

อยู่ตรงไหน คนบางคนก็ไม่ควรจะได้รับอนุญาตให้สอนคนอื่น สร้างสะพานให้คนอื่นใช้ ฯลฯ ดังนั้นอย่างน้อยที่สุดความผิดพลาดอาจจะลดลงได้ถ้าบุคคลที่จะรับใช้สังคมนั้นผ่านการทดสอบขั้นต่ำมาแล้ว

การให้เกรดบางอย่างไม่ได้กำหนดว่าถ้าใครผ่านแล้วจะมีคุณภาพที่จะรับใช้สังคมได้ (แต่ถ้าผ่านในระดับที่หนึ่งอาจจะเป็นตัวอย่งที่ชัดเจนมากขึ้น) ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะให้คนสอบตกเพื่อปกป้องสังคม ในกรณีนี้เราควรจะต้องสนใจใช้เกรดผ่านและตกที่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ดีที่สุดในแต่ละคนทำได้

7. เกรดเพื่อ

การเพิ่มจำนวนการผ่านในกระบวนวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต, การกำหนดปรัชญาของ ร.ร. ที่จะไม่ให้คนสอบตก, และการลดหย่อนมาตรฐานทางวิชาการในระดับวิทยาลัย เหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาเกรดเพื่อ ซึ่งเริ่มมีขึ้นระหว่างปี 1960-70 (Mehren 1984 Citing Juola 1974) ได้แสดงผลการศึกษาระดับชาติอย่างกว้างขวาง โดยชี้ให้เห็นว่า G.P.A. ของนักศึกษาในวิทยาลัยจากปี 1960-1973 มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น .404 และอัตรานี้จะสูงสุดในปี 1968 ที่มหาวิทยาลัย Yale นักศึกษาปีที่ 4 สามารถเรียนสำเร็จได้เกียรตินิยมถึง 46% ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด นักศึกษาปีที่ 4 ทุกคนสำเร็จหมดและได้เกียรตินิยมถึงครึ่งหนึ่งของนักศึกษาที่จบการศึกษา วิทยาลัยการ์ทเม้าท์แสดงให้เห็นว่า เกรดของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนฤดูร้อนมีผู้ได้ A ถึง 41.1% นักวิชาการและวงการทั่ว ๆ ไปเริ่มตระหนักในเรื่องนี้ บางคนก็เกิดความรู้สึกว่าสถาบันทางวิชาการมีคุณภาพสูงขึ้น และอาจจะเป็นเพราะมีความคิดนี้เองจึงทำให้มีเกรดเพื่อมากขึ้น ความคิดทางตรงข้ามก็อาจจะเกิดความกลัวว่าเกรดเพื่อจะทำให้ความหมายของเกรดเลวลง Juola ได้แสดงความรู้สึกว่าเกรดเพื่อจะทำให้การให้ผลย้อนกลับไม่ตรงกับความจริง ซึ่งอาจจะแสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ในเชิงวิชาการด้วย

ข้อเสียของการให้เครื่องหมาย

ข้อเสียของการให้เครื่องหมายแบบสัญลักษณ์เดี่ยว (Single Symbol) เพื่อแสดงสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนต่อจุดประสงค์ของการเรียนมีดังนี้

1. เครื่องหมาย ไม่ใช่การวัดสมรรถภาพที่ทำงาน และไม่ได้ใช้ในการเปรียบเทียบระหว่าง ร.ร. ต่อ ร.ร. หรือผู้สอนต่อผู้สอน สำหรับครูคนหนึ่งเกรด B อาจจะหมายถึงปานกลาง ในขณะที่ครูคนหนึ่งให้เกรด C ครูคนหนึ่งอาจให้คะแนนความพยายาม ในขณะที่อีกคนหนึ่งให้จากผลทดสอบ ครูคนหนึ่งอาจจะให้ตก 30% ของ จ.น.นักเรียนในชั้น แต่ครูอีกคนหนึ่งอาจจะไม่

ให้ตกเลย ความไม่คงที่ในการให้เครื่องหมายต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นอันตรายและทำลายระบบการตีความหมายของคะแนนอย่างยิ่ง

2. เครื่องหมายไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่สำคัญของโรงเรียน
3. เครื่องหมายไม่สามารถสื่อความหมายระหว่างบ้านและโรงเรียนได้ตรงกัน
4. เครื่องหมายทำให้เกิดผลกระทบต่อสวัสดิภาพของเด็ก ผลกระทบดังกล่าวได้แก่
 - ความอ่อนล้าจากการสอบตก
 - การกระตุ้นให้เกิดการเปรียบเทียบ
 - เพิ่มการโกงขึ้น
 - ค่านิยมทางการศึกษาบิดเบือนไปเป็นการเรียนโดยหวังเกรดมากกว่าจะเรียนให้สัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ซึ่งสำคัญกว่า

การต่อต้านมิได้มีเพียงกับตัวเครื่องหมายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงระบบการให้สัญลักษณ์ในข้อเสียข้อ 1 และ 2 ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันมาก แต่ระบบการให้สัญลักษณ์ไม่ได้ทำให้เกิดข้อเสีย 2 ข้อนี้ เครื่องหมายควรจะนำมาเปรียบเทียบกันได้ และควรจะทำให้เปรียบเทียบกันได้มากกว่านี้ อย่างน้อยที่สุดในโรงเรียนเดียวกันก็ควรจะทำได้ เครื่องหมายควรจะและสามารถที่จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับจุดประสงค์สำคัญ ๆ ซึ่งมักจะปรากฏว่าไม่ได้ตรงตามนั้น ส่วนข้อเสียข้อที่ 3 ถ้าเป็นจริง นั่นคือควรจะมีการอธิบายความหมายของเครื่องหมายด้วยเพื่อผู้ปกครองจะได้เข้าใจ ข้อ 4(a) อาจจะเป็นจริงได้ มีนักจิตวิทยาสังคมได้รวบรวมข้อมูลที่สนับสนุนข้อนี้ แต่ก็ยังเป็นเพียงการวิพากษ์วิจารณ์สัญลักษณ์ที่นำมาใช้ เพราะไม่สามารถจะใช้สัญลักษณ์ใดมาแทนความหมายว่าไม่ได้หน่วยกิตในวิชานั้น ๆ บางคนก็เสนอว่าให้อธิบายว่าพฤติกรรมอะไรที่เป็นปัญหา แต่ไม่ต้องรายงานผล ข้อ 4(b) – 4(d) มีข้อมูลสนับสนุนบ้างเล็กน้อย ถ้าปัญหานี้เกิดขึ้นก็ควรแก้ไขโดยใช้วิธีการอื่นแทนการรายงานผลเป็นตัวอักษร, การตรวจเช็ค หรือการประชุม

ข้อดีของเครื่องหมาย

1. เครื่องหมายเป็นวิธีการรายงานผลที่ใช้เวลาอ่านน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุดของวิธีการรายงานผล

2. สัญลักษณ์สามารถแปลงเป็นตัวเลขได้ ดังนั้น GPA (หรือการกำหนดลำดับที่) สามารถนำมาคำนวณได้ การใช้ GPA มีประโยชน์มาก เช่น การคัดเลือก การจัดตำแหน่ง และการตัดสินใจจำแนกประเภทเป็นตัวพยากรณ์ตัวเดียวที่ดีที่สุดในการทำนายความสำเร็จในการเรียนต่อไป นอกจากนั้น GPA ก็ยังช่วยในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพได้มากกว่าการใช้วิธีการอื่น ๆ

3. เครื่องหมายนั้นไม่เพียงแต่จะสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับโอกาสที่จะได้รับเกรดในอนาคตเท่านั้น แต่ยังสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมาแล้วอีกด้วย ความสัมพันธ์นี้ถึงแม้จะมีจำนวนไม่มากนักก็ตาม

4. เครื่องหมายสามารถใช้เป็นดัชนีสรุปเรื่องราวทั้งหมดได้ เช่น นักเรียนต้องการรู้ผลสรุปโดยส่วนรวมของเขาเป็นอย่างไรก็จะใช้เครื่องหมายสรุปได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถใช้กับวิชาต่าง ๆ ได้ด้วย

การใช้เครื่องหมาย

ถ้าจำเป็นจะต้องรายงานและเก็บระเบียบไว้ โดยใช้เครื่องหมายเดียวกันก็ควรพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การผสมผสานข้อมูล (Combining data) ให้เป็นดัชนีตัวเดียว
2. การนำเครื่องหมายมาเปรียบเทียบกัน (Marking and Marks Comparable)

1. การผสมผสานข้อมูล (Combining data)

ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การอภิปรายในชั้น การทำการบ้าน การเขียนรายงาน การทดสอบย่อย ๆ และการสอบครั้งสุดท้าย ครูจะต้องนำมาผสมผสานกัน แล้วให้นำหน้าข้อมูลเหล่านี้สรุปเป็นดัชนีเพียง 1 ตัว ดังนั้นจึงไม่จำเป็นว่าข้อมูลเหล่านี้จะต้องสอดคล้องกันหมด นักการศึกษาบางคนรู้สึกว่าการประเมินผลย่อยไม่ควรจะนำมาใช้ให้หน้าหนักในการประเมินคะแนนครั้งสุดท้ายด้วย แต่บางคนก็เห็นว่าการใช้คะแนนครั้งสุดท้ายตัดสินผลนั้นเป็นการตัดสินที่ไม่น่าเชื่อถือ หรืออาจจะขาดความเที่ยงตรง ข้อแนะนำอย่างกว้าง ๆ ก็คือ เราอาจจะกำหนดน้ำหนักที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของจุดประสงค์ที่จำเพาะเจาะจงลงไปกับความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของข้อมูล ซึ่งในตอนนี้อันตรายจะเป็นการตัดสินใจแบบอัตนัย ถ้ารู้สึกว่าการอภิปรายในชั้นและการสอบครั้งสุดท้ายจะวัดได้ตรงตามจุดประสงค์มากกว่าก็ต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ วิธีการอภิปรายในชั้น และวิธีการทดสอบปลายภาค โดยทั่ว ๆ ไปแล้วคะแนนการสอบครั้งสุดท้ายจะเป็นการวัดแบบเดียวที่มีความเชื่อถือได้มากที่สุด อย่างไรก็ตามการกำหนดน้ำหนักของข้อมูลที่เป็นอัตนัยนั้น นักเรียนควรจะได้รับทราบตอนเริ่มเรียนว่ากำหนดน้ำหนักอะไรบ้าง อย่างละเท่าไร (คล้าย ๆ กับการกำหนดน้ำหนักในตารางวิเคราะห์หลักสูตร)

เมื่อนำข้อมูลชั้นสุดท้ายมารวบรวมนั้นจะต้องจำไว้อย่างหนึ่งว่า ความแตกต่างของคะแนนแต่ละตัวจะมีผลต่อการกำหนดน้ำหนัก ตัวอย่างเช่น สมมติว่าเราต้องการให้คะแนนสอบกลางภาคเป็น $\frac{1}{5}$, การทำโครงการในชั้นเป็น $\frac{1}{4}$ และการสอบครั้งสุดท้ายเป็น $\frac{1}{2}$, สมมติว่าสุมนิสาได้เกรด

สูงสุดในชั้นตอนสอบกลางภาค และต่ำสุดในชั้นตอนสอบปลายภาค ในขณะที่วีระอาจมีผลคะแนนตรงกันข้าม สมมติต่อไปว่า นักเรียน 2 คนนี้ได้คะแนนการทำโครงการของชั้นตรงค่าเฉลี่ยพอดี ทีนี้ลองพิจารณาว่าถ้าคะแนนการสอบครั้งสุดท้ายมีความสำคัญเป็น 2 เท่าของเครื่องหมาย การสรุปคะแนนครั้งสุดท้ายวีระก็จะได้คะแนนสูงสุด แต่ถ้าพิสัยของคะแนนดิบในตอนสอบกลางปีมีค่าตั้งแต่ 25-58 และพิสัยของคะแนนดิบในตอนสอบปลายภาคมีค่าตั้งแต่ 32-40 ถ้านักเรียนทั้ง 2 คนได้คะแนนการทำโครงการในชั้นเรียนเท่ากับ 40 คะแนนก็จะเป็นดังนี้

	สุนิสา		วีระ	
โครงการ	1×40	= 40	1×40	= 40
กลางภาค	1×58	= 58	1×25	= 25
ปลายภาค	1×32	= 64	2×40	= 80
	รวม	162	รวม	145

จากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าจริง ๆ แล้วคะแนนกลางเทอมจะมีความสำคัญต่อการกำหนดเครื่องหมายคะแนนมากกว่าคะแนนปลายภาค ถึงแม้จะกำหนดน้ำหนักคะแนนปลายภาคเป็น 2 เท่าแล้วก็ตาม ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงการกระจายของคะแนนกลางภาคและปลายภาคไม่เท่ากัน วิธีการหลีกเลี่ยงปัญหานี้ก็อาจจะทำโดยการแปลงคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (เช่นคะแนน Z หรือ T) ก่อนแล้วจึงรวมคะแนนเข้าด้วยกัน

จากตัวอย่าง ถ้าคำนวณคะแนนกลางภาคและปลายภาคออกมาเป็นคะแนนมาตรฐาน ก็จะได้พิสัยของคะแนนจาก 35-65 (บวกลบ 1.5 s.d.) ดังนั้นเมื่อเอาคะแนน T มากำหนดน้ำหนักก็จะเป็น

	สุนิสา		วีระ	
โครงการ	1×50	= 50	1×50	= 50
กลางภาค	1×65	= 65	1×35	= 35
ปลายภาค	2×35	= 70	2×65	= 130
	รวม	185	รวม	215

ถ้าใช้ T-score เป็นคะแนนที่นำมารวมกันก็จะเห็นว่าวีระจะได้คะแนนสูงกว่า ถ้าคะแนนปลายภาคมีความสำคัญมากกว่าคะแนนกลางภาค

การรวมคะแนนดิบในแบบทดสอบ การถามย่อย ๆ การบ้าน และอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านของหน่วยการวัด คล้าย ๆ กับการเอาองศาของฟาเรนไฮต์และเซลเซียสมารวมกันก็ไม่มีความหมายอะไร

2. การนำเครื่องหมายมาเปรียบเทียบกัน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า ข้อจำกัดของเครื่องหมายคือไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ในระหว่างโรงเรียน หรือระหว่างครูแต่ละคน แม้กระทั่งในโรงเรียนเดียวกัน ที่ครูใช้สัญลักษณ์รูปแบบเดียวกัน ก็ยังพบว่าไม่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบกันได้ ตัวอย่างเช่น ในระบบเกรด A-F ครูบางคนอาจให้ C เท่ากับค่าเฉลี่ย ในขณะที่ครูบางคนอาจกำหนดว่าถ้าต่ำกว่าเกรด B แล้วถือว่ายังไม่พอใจ หรือบางคนอาจจะตั้งเกณฑ์ไว้ว่าทุกคนจะต้องได้เกรด A จึงจะถือว่าใช้ได้ก็มี ความแตกต่างของเครื่องหมายที่จะให้กับนักเรียนนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งกับนักเรียน และเกิดความสับสนว่า เกรดแต่ละเกรดนั้นมีความหมายที่แท้จริงอย่างไร

มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถจะเลือกใช้เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบได้วิธีหนึ่งก็คือ จะต้องทำให้ครูที่ใช้ระบบเกรดนั้น ๆ เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์และความสำคัญในการหาจุดร่วมกันในการแปลความหมายระหว่างครูด้วยกัน ดังนั้น ถ้าโรงเรียนหนึ่งอาจใช้สัญลักษณ์ O, S, U (ดีเป็นพิเศษ, พอใจ และไม่พอใจ) ซึ่งสัญลักษณ์แต่ละตัวจะต้องให้ความหมายให้ชัดเจน และถ้าโรงเรียนใช้ระบบการให้สัญลักษณ์แบบสัมบูรณ์ (absolute system) ก็จะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าพฤติกรรมระดับใดจะได้เกรด 0 และถ้าโรงเรียนใช้ระบบสัมพัทธ์ (Relative System) ก็จะต้องกำหนดว่านักเรียนร้อยละเท่าไรจะได้เกรด 0 และจะต้องให้ครูแต่ละคนได้ทราบข้อมูลบางอย่างเพื่อจะเปรียบเทียบกับนักเรียนทั้งโรงเรียนได้ ถ้าทำเช่นนี้ได้ก็จะช่วยทำให้เกิดความยุติธรรมให้กับนักเรียนที่มีความสัมฤทธิ์ปานกลาง แต่ได้รับเกรดสูง เพราะเขาอยู่ในชั้นที่นักเรียนเรียนอ่อนหรือนักเรียนที่เรียนดีแต่ได้เกรดปานกลาง เพราะเขาอยู่ในกลุ่มที่พิเศษออกไป

สมมติว่า โรงเรียนมัธยมใช้ระบบเกรด 5 เกรด (A-F) โดยเกี่ยวข้องกับระดับของพฤติกรรม สมมติต่อไปว่า โรงเรียนกำหนดว่า

A	หมายความว่านักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด	15%
B	” ” ” รองลงมา	25%
C	” ” ” รองลงมา	40%
D	” ” ” ต่ำสุด	20%

(ยกเว้นนักเรียนบางคนที่ได้คะแนนต่ำมาก ได้เกรด F)

ถ้าโรงเรียนพิมพ์ระบบเกรดและความหมายไว้ให้ ครูทุกคนก็จะใช้สัญลักษณ์ตามความหมายนี้ ถึงแม้ว่าครูบางคนต้องการได้ความหมายที่แตกต่างไปจากนี้ ครูบางคนอาจจะมีนักเรียนที่ฉลาดมาก ๆ และก็ไม่จริงเสมอไปที่ครูแต่ละคนจะให้เกรด A กับคนที่ได้คะแนนสูงสุด 15% และเกรดอื่น ๆ ด้วย ครูแต่ละคนต้องการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อจะไปเปรียบเทียบกับคน

อื่น ๆ ในโรงเรียนได้ ข้อหนึ่งก็คือ โรงเรียนจะต้องบอกครูแต่ละคนว่าจะกำหนดจำนวน หรือ ร้อยละของนักเรียนในแต่ละระดับเกรด อาจจะใช้ GPA เก่าหรือคะแนนจากการทดสอบความถนัดทางการเรียนก็ได้ สมมติว่า คุณครูจินตนาซึ่งเป็นครูสอนเคมี มีนักเรียนอยู่ 30 คน มีอยู่ 7 คนที่ได้คะแนนสูงสุด 15% ของคะแนนความถนัด 15 คนได้คะแนนถัดมา คือ 25% 8 คนได้คะแนนรองลงมาอีก 40% และไม่มีใครได้คะแนนต่ำสุดใน 20% ดังนั้นเกรดจึงออกมาหยาบ ๆ ดังนี้

A - 7 คน

B - 15 คน

C - 8 คน

เกรดที่ครูคนนี้ให้นักเรียนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ย เพราะว่ามีนักเรียนในห้องนี้มีความสามารถสูงกว่าค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ถ้าคุณครูจินตนาไม่ได้ถูกบังคับให้ดำเนินการให้เกรดตามที่กำหนดไว้ ครูคนนี้อาจจะให้เกรด D กับเด็ก 1-2 คน (หรือบางทีอาจให้ F) และบางทีก็อาจจะให้เด็กได้เกรด A 9 คน หรือ 5 คนก็ได้ จุดจึงอยู่ตรงที่ว่าครูคนนี้ได้คำแนะนำหยาบ ๆ เกี่ยวกับเกรดที่เธอจะให้ว่ามีการกระจายอย่างไร และคำแนะนำนี้อาจจะต้องนำมาใช้ในการพิจารณาอย่างจริงจัง ถ้าครูไม่ยอมรับระบบการตัดเกรดของโรงเรียน นักการศึกษาบางคนก็เชื่อว่า โรงเรียนก็มีสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายของครูได้

3.2 การสำรวจรายการและการใช้มาตราจัดอันดับ

อาจจะเนื่องมาจากข้อจำกัดที่สำคัญของการกำหนดเครื่องหมายเดี่ยวนั้นไม่สามารถใช้เป็นข้อมูลที่จะตีความหมายเกี่ยวกับการวินิจฉัยความเก่งอ่อนของนักเรียน การให้ผลย้อนกลับไปให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครูคนอื่น ๆ ค่อนข้างจำกัดมากจนไม่อาจวางแผนเพื่อวินิจฉัยหรือช่วยซ่อมเสริมได้ ข้อมูลประการหนึ่งที่สามารถช่วยได้คือการสำรวจรายการหรือการใช้มาตราจัดอันดับจะช่วยให้มีข้อมูลได้มากขึ้น การใช้มาตราจัดอันดับ หรือการสำรวจรายการ ควรจะครอบคลุมจุดมุ่งหมายด้านสติปัญญา หรือด้านการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในด้านความรู้สึกและอารมณ์นั้นควรจะมีการปรับปรุง

ถ้าจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละวิชากำหนดไว้แล้วก็จะสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการเขียนแบบสำรวจรายการและมาตราจัดอันดับ ตัวอย่างเช่น ในบทนี้จะเขียนจุดมุ่งหมายไว้ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการวัดผลได้ ครูก็ควรจะตรวจสอบว่าจุดมุ่งหมายนั้นสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ หรืออาจจะจัดอันดับว่าจุดมุ่งหมายนั้นสัมฤทธิ์ผลในระดับใดใน 1-5 อันดับ

ในระบบโรงเรียนการรายงานผลวิชาแต่ละวิชาควรให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านให้มากที่สุด การรายงานผลเช่นนี้ครูจึงต้องพยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กแต่ละคนที่ถูกต้องให้มากที่สุด

แต่บางคนก็จะไม่ทำถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ รายละเอียดที่จะรายงานนั้นจะทำได้ถ้าคิดว่าผู้อ่านจะไม่ต้องทำงานหนักเกินไปในการอ่านรายงาน เช่นผู้ปกครองคนหนึ่งมีลูกเรียนระดับประถมศึกษา 3-4 คน ผู้ปกครองก็จะต้องเสียเวลาอย่างมากในการอ่านรายงานที่เป็นรายละเอียด

ถ้าการใช้มาตราจัดอันดับมีประโยชน์ก็จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นผลย้อนกลับให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และของครูที่ได้รวบรวมข้อมูลที่มีประโยชน์ (โดยการสังเกต การทดสอบ และอื่น ๆ) ดังนั้นการจัดอันดับก็จะวัดได้ตรงจุด การใช้การจัดอันดับควบคู่กับการใช้สัญลักษณ์จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แสดงให้เห็นความก้าวหน้าของจุดมุ่งหมายของโรงเรียนจะสามารถจัดทำได้ในรายงานที่มีคุณค่า

3.3 จดหมาย (การรายงานโดยการบรรยาย)

จดหมายสามารถใช้รายงานความก้าวหน้าของโรงเรียนให้ผู้ปกครอง ให้นายจ้าง และให้ฝ่ายทะเบียนของวิทยาลัยทราบ หรืออาจใช้ติดต่อกับผู้ปกครองเช่นที่นิยมใช้กัน ข้อดีของจดหมายก็คือสามารถเน้นย้ำข้อแตกต่างของประสบการณ์เด็กได้ชัดเจน เช่น ทางด้านร่างกาย สังคม พัฒนาการทางอารมณ์ ซึ่งสามารถเขียนได้ในรายงาน ข้อจำกัดประการสำคัญก็คือ ต้องใช้เวลามากถ้าจะทำให้จดหมายนั้นมีคุณค่านอกจากนี้ครูบางคนก็เขียนจดหมายไม่ค่อยดีรวมทั้งใช้ภาษาเขียนไม่ถูกต้อง ถึงแม้จะไม่เกี่ยวกับข้อจำกัดในวิธีการที่กล่าวมาแล้วก็ตาม จดหมายส่วนมากก็มีวิธีการที่น่าเบื่อเป็นแบบเดียวกันหมด และมีความเป็นกันเองน้อยมาก

ในการเขียนจดหมายที่ดีนั้น ครูจะต้องมีเวลาพอและมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่ดี การขาดจุดมุ่งหมายจะทำให้ไม่สามารถให้เครื่องหมายในระบบนี้ได้

3.4 การพบปะ

เป็นวิธีการที่ดีในเชิงทฤษฎี ความเข้าใจผิดและการสื่อความหมายที่ไม่ถูกต้องระหว่างบ้านและโรงเรียนจะลดน้อยลง ถ้าครูและผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันบ้าง แต่โชคร้ายที่ว่า ผลการประชุมจริง ๆ มีน้อยกว่า ที่ควรจะเป็น เหตุผลก็คือ

1. ปกติมักจัดประชุมปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกจัดในตอนต้นปี ซึ่งเร็วจนครูยังไม่รู้จักเด็กดีพอ และครั้งที่ 2 ก็มักจะล่าไปจนทำให้เกิดผลน้อย
2. ครูเตรียมการพบปะยังไม่ดีพอ
3. ผู้ปกครองที่มีบุตรหลายคนไม่มีเวลามาโรงเรียนได้เพียงพอ
4. ผู้ปกครองบางคนไม่แสดงออกอะไรเลย
5. ครูและผู้ปกครองมักจะตอบโต้กันเสมอ
6. ระยะการพูดคุยสั้นเกินไป

7. มีเวลาเตรียมการพบกันจำกัด เพราะครูเองก็มีงานอื่น ๆ ที่จะต้องทำด้วย การที่จะทำให้การพบปะประสบความสำเร็จได้นั้น การสนทนาระหว่างผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเด็กไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่าย ๆ ครูจำเป็นจะต้องเตรียมการมากพอสมควร Romano (1959) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง
2. ทำตัวให้เป็นบวก โดยการเริ่มต้นและลงท้ายการสนทนาด้วยจุดที่น่าสนใจและประทับใจ
3. สื่อสารโดยใช้วิธีการที่ดี
4. พยายามให้ข้อเสนอแนะต่อ น.ร.และผู้ปกครอง
5. ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กแต่ละคนดีขึ้น
6. ยอมรับข้อมูลจากผู้ปกครองและเด็กให้มา
7. พยายามวางตัวเป็นกลางในการพูดคุย
8. เป็นนักฟังที่ดี ให้ผู้ปกครองพูด
9. สังเกตคุณธรรมในอาชีพตลอดเวลา
10. ช่วยให้ผู้ปกครองแก้ปัญหาด้วยตนเอง
11. ใช้ศัพท์ง่าย ๆ อธิบายศัพท์เทคนิคบางตัว
12. ถ้ามีการจดรายงานการพูดจากันก็ต้องอ่านบททวนให้ผู้ปกครองฟัง
13. เชิญผู้ปกครองเยี่ยมชมกิจการของ ร.ร.
14. ตัดสินทุกอย่างโดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและสถานการณ์จริง
15. เสนอแนะแนวการแก้ปัญหามากกว่า 1 ข้อ

3.5 การประเมินตนเอง

การประเมินที่ต้องการเน้นแล้วเน้นอีกก็คือ คุณค่าในการประเมินตนเองของนักเรียน การประเมินตนเองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งถ้าเด็กจะต้องเรียนด้วยตนเอง การเรียนด้วยตนเองเป็นสิ่งที่เด็กควรจะต้องทำทั้งในขณะที่อยู่ในโรงเรียนหรือออกจากโรงเรียนไปแล้ว เป็นที่น่าเสียดายว่าผลงานวิจัยไม่ได้ชี้ชัดว่า นักเรียนที่ประเมินตนเองได้นั้นจะมีผลดีขึ้นอย่างไร

การประเมินตนเองไม่จำเป็นจะต้องนำมาใช้แทนการให้เครื่องหมายและการรายงานผลของครู นักเรียนที่ประเมินตนเองไม่จำเป็นว่าจะประเมินถูกต้องเสมอไปทุกคน วิธีการนี้สามารถจะลงโทษนักเรียนที่ไม่ซื่อสัตย์และรางวัลนักเรียนที่ซื่อสัตย์ก็ได้ อย่างไรก็ตามก็อาจใช้วิธีอนุญาต

ให้นักเรียนเติมข้อความในการรายงาน ทั้งที่ส่งไปที่บ้านและเก็บไว้ในระเบียบสะสมของโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้พิจารณาความก้าวหน้าของตนเองในการเรียนตามจุดมุ่งหมาย

3.6 เกรดตามข้อตกลง (Contracting Grading)

การให้เกรดตามข้อตกลงเป็นเกรดที่ครูและนักเรียนได้ตกลงร่วมกันในตอนเริ่มบทเรียน ว่านักเรียนจะต้องทำงานตามปริมาณและคุณภาพของเกรดแต่ละเกรด วิธีนี้คล้ายกับการประเมินตนเองในด้านคุณภาพ แต่การพิจารณาให้เกรดครูเป็นคนทำ การร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียนในการสร้างข้อตกลงจะช่วยลดปัญหาความยุติธรรมในการให้เกรดได้ ในการกำหนดข้อตกลง ครูจำเป็นจะต้องแน่ใจในการกำหนดเกรดต่าง ๆ ให้แม่นยำ

4. การเผยแพร่ การบันทึก และการตีความหมายผลจากแบบทดสอบมาตรฐาน

การใช้ผลจากแบบทดสอบมาตรฐานให้เกิดผลดีนั้น จะต้องดำเนินการดังนี้

1. จะต้องแจ้งผลการตีความหมายไปยังผู้ใช้ให้เร็วที่สุด
2. จะต้องจดบันทึกและเก็บเข้าแฟ้มไว้

ผลของการทดสอบจะเผยแพร่และเก็บบันทึกได้อย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน ซึ่งมีอุปกรณ์และเครื่องมือแตกต่างกัน แต่โรงเรียนก็อาจพิจารณาดังนี้

1. จะแจ้งผลการสอบไปให้ใคร
2. วิธีการเผยแพร่ผลการสอบที่จะทำให้เกิดผลดี ถูกต้อง และสื่อความหมายกันเข้าใจ

4.1 การเผยแพร่ (Dissemination)

การตีความหมายผลการสอบนั้นนอกจากจะแจ้งไปยังผู้สอบแล้ว ก็ยังควรที่จะเผยแพร่ไปยังผู้อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ดังที่จะได้อภิปรายต่อไปนี้

ในการเผยแพร่ผลการสอบนั้นจะต้องพิจารณาว่าโรงเรียนกำลังทำอะไรและโรงเรียนควรจะให้ข้อมูลที่จะให้คนได้ตัดสินใจผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน นอกจากนั้นผู้ปกครองก็อยากจะรู้ว่าบุตรหลานของเขาทำอะไรได้บ้าง ขณะอยู่โรงเรียน และมีความสามารถในระดับใด จะต้องพิจารณาว่าโรงเรียนให้ข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องจริง ๆ หรือเปล่า ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องระมัดระวังที่จะเผยแพร่ข้อมูลกับบุคคลได้อย่างเหมาะสม มีข้อแนะนำเกี่ยวกับหลักการในการเก็บรวบรวมบันทึกของนักเรียนดังนี้

1. จะต้องได้รับการยินยอมให้มีการเก็บข้อมูล
2. ข้อมูลควรจะทำตามความไวของสมรรถภาพและควรจะทำตามการตาม

ความแตกต่างนั้น

3. ข้อมูลทั้งหมดควรจะแสดงความถูกต้องได้

4. ผู้ปกครองและนักเรียนยอมรับข้อมูลนั้น

5. คนที่จะจัดกระทำกับข้อมูลควรจะเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็กสามารถกระทำกับข้อมูลโดยไม่จำเป็นจะต้องได้รับอนุญาตจากตัวผู้ปกครองหรือตัวเด็กก่อน

อาจมีกฎหมายกำหนดไว้ว่าผู้ปกครองหรือนักเรียนที่มีอายุเกิน 18 ปี จะสามารถรับทราบบันทึกข้อมูล และมีสิทธิจะตรวจสอบความถูกต้อง นโยบายทั่ว ๆ ไปกำหนดไว้ว่า บันทึกส่วนตัวของนักเรียนจะเปิดเผยให้คนอื่นไม่ได้ นอกจากนี้จะได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง หรือนักเรียนอายุเกิน 18 ปี ยกเว้นแต่ผู้มีอำนาจในโรงเรียนจะสามารถเปิดเผยได้

3.1.1 ผลการทดสอบความถนัดและผลสัมฤทธิ์

ในกรณีนี้เราจะไม่กล่าวถึงการเสนอผลการทดสอบความถนัดหรือผลสัมฤทธิ์ที่กระทำกันระหว่างผู้สอบกับผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักจิตวิทยาซึ่งกระทำเป็นส่วนบุคคล แต่จะพิจารณาถึงการนำผลการสอบนี้ไปให้สมาชิกในโรงเรียน ให้เด็กผู้เข้าสอบ และให้ผู้ปกครอง

มีผลงานวิจัยที่แสดงว่า 60% ของผู้ปกครองและเด็กนักเรียนโรงเรียนประถมและมัธยมมีความเห็นว่าการสอบวัดเชาว์ปัญญาควรกระทำและแจ้งผลให้ทราบ ซึ่งผู้วิจัยสรุปว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต้องการการเผยแพร่คะแนนการสอบที่ตีความหมายให้ชัดเจน

ผลการทดสอบความถนัดและผลสัมฤทธิ์ ควรจะนำมาใช้กับระบบในโรงเรียนที่นักเรียนสมัครเข้าเรียน บางครั้งอาจต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง (หรือ น.ร.อายุเกิน 18 ปี) ก่อนจะเผยแพร่

3.1.2 ข้อมูลการสำรวจด้านความสนใจ

ผลของการสำรวจความสนใจอาจจะนำมาใช้กับพวกที่มีหน้าที่เกี่ยวกับอาชีพนี้ นักเรียน และผู้ปกครอง แต่การเผยแพร่และการอภิปรายเรื่องนี้ควรจะกระทำเฉพาะกับนักเรียน ถ้าผู้ปกครองสนใจอาจจะรับทราบการตีความหมายจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคะแนนความสนใจของเด็ก ครูควรจรรู้ข้อมูลนี้และบันทึกในระเบียบสะสมเพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนได้เข้าใจตนเอง การเผยแพร่ข้อมูลนี้จะต้องมีการตีความหมายชัดเจนก่อนจึงจะเผยแพร่

3.1.3 ข้อมูลการสำรวจด้านบุคลิกภาพ

โดยปกติแล้วข้อมูลด้านบุคลิกภาพและทัศนคติไม่ควรจะนำมาเปิดเผยกับคนอื่น ๆ ถ้าเจ้าตัวไม่อนุญาต วิธีการที่จะช่วยให้ข้อมูลนำมาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นก็คือ ถ้าผู้แนะแนว หรือนักจิตวิทยาต้องการจะได้ข้อมูลนี้ก็ต้องย้าให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล

นี้ ถ้าเห็นว่าควรเก็บไว้ไม่เผยแพร่ก็จะนำออกมาเผยแพร่ไม่ได้ ซึ่งอาจมีกฎหมายระบุไว้ทำให้นักแนะแนวหรือนักจิตวิทยาสบายใจที่จะใช้เป็นข้ออ้างในการเก็บข้อมูลไว้ โดยอาจโต้แย้งว่าระเบียบของนักเรียน (รวมถึงข้อมูลจากการทดสอบบุคลิกภาพ) ไม่ใช่เป็นเอกสารของโรงเรียน

3.2 การบันทึก

การบันทึกคะแนนการสอบจะต้องเก็บเป็นความลับส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่บันทึกจะต้องมั่นคงในเรื่องนี้และไม่เปิดเผยคะแนนในที่สาธารณะ ปกติมักจะเก็บไว้ในแฟ้มประวัติของนักเรียน ซึ่งอาจจะเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ก็ได้ เป้าหมายการเก็บ 2 ข้อที่มักจะขัดแย้งกันคือข้อหนึ่งกำหนดว่าการเก็บจะต้องมิดชิด ล็อกกุญแจ แต่ครูก็อยากจะหยิบใช้ให้ได้ง่าย ๆ ดังนั้นครูบางคนที่ขาดความรู้จึงมักจะนำผลการสอบมาใช้ไม่ถูกต้อง ครูจึงจำเป็นจะต้องมีจริยธรรมในด้านนี้ด้วยก่อนที่จะนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพมาใช้

ข้อมูลทั้งหมดในแฟ้มจะต้องหยิบมาใช้ให้เหมาะกับกาลเวลาและตรงจุดที่ต้องการ ข้อมูลความถนัดและผลสัมฤทธิ์ควรจะใช้ในโรงเรียนมัธยมสำหรับเด็กส่วนใหญ่ แต่ข้อมูลเหล่านี้ก็ควรพิจารณาในแง่ของระยะเวลาซึ่งอาจจะทำให้เกิดการไม่เที่ยงตรงของข้อมูลได้ (เช่นเด็กคนหนึ่งอาจจะป่วยมากขณะสอบ ข้อมูลนี้ก็ไม่ควรเก็บไว้ในรายงาน) แบบสำรวจความสนใจถ้าเกิน 2-3 ปีแล้วอาจจะไม่มีประโยชน์ และข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการบันทึกรายงานของ ร.ร.ก็ไม่ควรจะมีคะแนนเก็บไว้ ระเบียบพฤติกรรมก็ควรตรวจสอบว่ายังใช้ได้ทันสมัยหรือไม่ เพราะจะใช้ได้ชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น

3.3 การตีความหมายข้อมูลให้กับบุคคลอื่น ๆ

จากการที่ผู้ปกครองและนักเรียนมีสิทธิต่อคะแนนการสอบชนิดต่าง ๆ โรงเรียนจึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะสื่อความหมายข้อมูลเหล่านั้นให้เข้าใจถูกต้องชัดเจน ซึ่งก็หมายความว่าข้อมูลจากคะแนนดิบจะนำไปเผยแพร่ไม่ได้ การสื่อความหมายควรทำดังนี้

1. ข้อความต่าง ๆ จะต้องมาจากคะแนนการสอบ
2. มีการพิจารณาข้อความต่าง ๆ นั้น
3. ข้อความต่าง ๆ จะนำมาใช้อย่างไรจึงจะเหมาะสม

มีหลาย ๆ ครั้งที่สามารถเกิดความสับสนในการจัดทำข้อมูล อาจเนื่องมาจากเหตุ 2 ประการคือ

1. ชนิดของคะแนน (เช่น เป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์, สแตนไดน์ ฯลฯ) เข้าใจยาก
2. ไม่เข้าใจวิธีการวัด

ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ แต่นักการศึกษาจำเป็นจะต้องระมัดระวังว่า อาจทำให้เกิดความสับสนในใจของผู้ปกครองหรือนักเรียนได้ ความสับสนนั้นได้แก่ชนิดของคะแนนอาจจะเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเปอร์เซ็นต์ไทล์และเปอร์เซ็นต์การวัดความถนัดอาจจะคิดว่าเป็นความสนใจ แม้แต่ผู้บริหาร นักแนะแนว และครูก็อาจเข้าใจผิดได้เหมือนกัน ถ้ามีความเข้าใจผิดเกิดขึ้นแล้ว ก็จะมีอิทธิพลต่อความเชื่อที่ว่า เราจะต้องระมัดระวังในการตีความหมายว่าแบบทดสอบวัดอะไรแน่

การพิจารณาข้อมูลการสอบมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. แนใจว่าตัวท่านเองและผู้ที่เราจะสื่อความหมายเข้าใจผลการตีความหมายคะแนนชัดเจน
2. อย่าอภิปรายการนำคะแนนมาใช้โดยสรุปความออกมาให้เด็ดขาด (เช่น คะแนนแบบนี้แสดงว่าเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้แน่ ๆ)
3. พยายามที่จะทำให้เกิดความเข้าใจมากกว่าจะแสดงตนว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ ใช้ศัพท์ง่าย ๆ
4. จำไว้ว่าความเข้าใจและการยอมรับไม่ใช่ตัวเดียวกัน
5. อย่าเปรียบเทียบ น.ร.คนหนึ่งกับอีกคนหนึ่ง

4. เกณฑ์ในการกำหนดระบบการรายงานเกรด

1. ระบบนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาชัดเจนแล้วหรือยัง
2. ระบบนั้นเข้าใจกันดีระหว่างผู้รายงานและผู้อ่านรายงาน
3. ระบบนั้นช่วยทำให้ น.ร.เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน
4. ระบบนั้นมีรายละเอียดพอที่จะวินิจฉัยและละเอียดพอที่จะดำเนินการแก้ไขได้
5. ระบบนั้นเป็นการสื่อความหมายกันได้ระหว่างบ้านและโรงเรียน
6. ระบบนั้นเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสาธารณชนได้
7. ระบบนั้นไม่ใช้เวลาครุมากเกินไป

สรุปย่อท้ายบท

1. การวัดผลและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพิจารณาตัดสินใจอย่างฉลาด ดังนั้น การตัดสินใจทั้งหมดจึงไม่ควรกระทำขณะวัดผล แต่จะต้องเก็บข้อมูลไว้พิจารณาความก้าวหน้าของนักเรียนด้วย
2. เนื่องจากคนทั่วไปรวมทั้งนักเรียนมักจะตัดสินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากโรงเรียน จึงจำเป็นจะต้องพิจารณาวิธีการรายงานผลให้สามารถสื่อความหมายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้ดีที่สุด
3. นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู นายจ้าง ผู้รับนักศึกษาเข้าวิทยาลัยต่างก็ต้องการข้อมูลจากโรงเรียนเพื่อตัดสินใจได้ถูกต้อง
4. นักเรียนต้องการผลย้อนกลับเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของเขา โดยปกติเขาอาจได้รับจากครูเป็นประจำอยู่แล้ว แต่การรายงานผลอย่างเป็นทางการจะช่วยให้การตัดสินใจได้ด้วย
5. นักการศึกษาและนักเรียนหลายคนเชื่อว่าการบันทึกเกรดกระตุ้นให้อายากเรียนในสิ่งที่ตนยังไม่ได้เรียน
6. วิธีการรายงานผลการเรียนมีหลายวิธี เช่น การให้เครื่องหมาย การสำรวจรายการจดหมาย และการพบปะกัน แต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัด โรงเรียนอาจจะใช้แบบต่างกันในระดับที่ต่างกัน หรืออาจจะใช้แบบต่างกันในแต่ละรายวิชาเมื่อจะรายงานผลให้คนแต่ละประเภท
7. สิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องการให้มีขึ้นในการรายงานผล คือ (1) คนที่ใช้จะต้องเข้าใจระบบ (2) รายงานนั้นจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่โรงเรียนสอน
8. การให้เครื่องหมายเป็นการใช้สัญลักษณ์ย่อ
9. ถ้าจะให้สัญลักษณ์เดียว ควรจะให้เฉพาะกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ไม่ใช่ทัศนคติ) และแสดงสถานภาพมากกว่าแสดงความก้าวหน้าทางการเรียน
10. ในโรงเรียนปกติ เครื่องหมายควรจะตีความโดยอิงกลุ่มเกณฑ์ปกติ ในการเรียนแบบรอบรู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสอน เครื่องหมายจึงควรจะเป็นอิงเกณฑ์
11. การลดจำนวนเครื่องหมายในการใช้ระบบเครื่องหมายจะทำให้ความเชื่อถือได้ของเครื่องหมายลดลงด้วย
12. ระบบได้-ตก อาจจะใช้กันมากในทางการศึกษา ระบบได้-ตกที่สมบูรณ์จะไม่ค่อยนำมาใช้

13. ความผิดพลาดประการสำคัญของการให้เกรดไม่ได้เกิดจากความผิดของระบบการให้เครื่องหมาย แต่เกิดจากครูใช้ระบบเกรดไม่ถูกต้อง
14. วิธีดำเนินการควรจะนำมาใช้โดยให้มีการเปรียบเทียบเครื่องหมายที่ให้ระหว่างครูแต่ละคนด้วย
15. ข้อจำกัดที่สำคัญของการให้เครื่องหมายเดียวก็คือ ไม่สามารถจะใช้ในการวินิจฉัยความเก่งอ่อนของเด็กได้
16. การสำรวจรายการและการจัดอันดับสามารถจะนำมาใช้อธิบายรายละเอียดของข้อมูลได้ และสามารถช่วยในการวินิจฉัยและการวางแผนการสอนซ่อมเสริมได้
17. จดหมายอาจจะนำมาใช้ในการรายงานผลได้ ข้อดีก็คือสามารถอธิบายรายละเอียดอื่น ๆ ของประสบการณ์เด็กขณะอยู่โรงเรียนได้ แต่ก็มีข้อจำกัดที่ว่า ถ้าจะทำให้ถูกต้องจริง ๆ แล้วต้องเสียเวลามาก
18. ถ้าครูเตรียมการเหมาะสมแล้ว การพบปะระหว่างครูและผู้ปกครองจะเป็นวิธีการรายงานผลที่มีประโยชน์มาก
19. ข้อมูลจากความถนัดและผลสัมฤทธิ์ควรจะเผยแพร่ไปยังกลุ่มผู้ชำนาญการในโรงเรียน นักเรียนที่ถูกทดสอบรวมทั้งผู้ปกครอง และอาจส่งไปอีกโรงเรียนหนึ่งที่นักเรียนต้องการไปสมัครเข้าเรียน แต่ไม่ควรจะให้บุคคลอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ รู้นอกจากจะได้รับอนุญาตก่อน
20. แบบสำรวจความสนใจจะมีประโยชน์เฉพาะผู้ชำนาญการในโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครอง แต่การอภิปรายควรจะทำเฉพาะกับตัวเด็กเท่านั้น
21. ผลจากแบบสำรวจบุคลิกภาพไม่ควรจะเผยแพร่ไปยังบุคคลอื่น ๆ นอกจากตัวนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
22. การตีความหมายข้อมูลไปยังบุคคลอื่น ๆ จะต้องทำความเข้าใจกับ (1) ข้อมูลนั้นให้อะไรบ้าง (2) การพิจารณาข้อมูลนั้น (3) ข้อมูลนั้นจะนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร?

คำถามท้ายบท

1. เพราะเหตุใดจึงต้องรายงานผลการสอบไปยังบุคคลต่อไปนี้
 - ตัวเด็ก
 - ผู้ปกครอง
 - ผู้บริหาร
 - นายจ้าง
 - ผู้มีอำนาจรับคนเรียนต่อ
2. สิ่งที่จะเขียนในการรายงานผลการสอบย่อยและการสอบรวมต่างกันอย่างไร จงอธิบาย
3. จงอธิบายเหตุผลที่ไม่อาจใช้เครื่องหมายเดียวรายงานผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติไปพร้อมกัน
4. การรายงานผลการสอบควรจรรายงานทั้งแบบอิงมาตรฐาน และอิงเกณฑ์ปกติ ด้วยเหตุผลอะไร
5. การรายงานผลตามสภาพปัจจุบันและตามระดับพัฒนาการมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร
6. การให้เกรดหลายเกรดกับน้อยเกรดต่างกันอย่างไร
7. จงอภิปรายปัญหาเกรดเพื่อ ในด้านคุณภาพของผู้เข้าสอบ
8. จงเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการให้เครื่องหมาย
9. การนำเครื่องหมายมาเปรียบเทียบกันควรจะใช้ในสถานการณ์เช่นไร
10. ระเบียบประเมินผลกำหนดให้คำแนะนำส่วนต่าง ๆ มาผสมผสานกันก่อนจึงจะกำหนดเกรด มีผลดีและผลเสียอย่างไร
11. จงอธิบายวิธีการรายงานผลแบบอื่น ๆ นอกจากการให้เครื่องหมาย
12. การเผยแพร่ผลการทดสอบจากแบบทดสอบมาตรฐานควรจะมีระดับระวางในการรายงานผลจากเรื่องใดมากที่สุด